

Pozegnanie z Kliniką

Z informacji napływających z tak zwanych dobrze poinformowanych źródeł wynika, że już wkrótce zacznie się procedura wygaszania funkcjonowania klinik Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego zlokalizowanych przy ul. Klinicznej 1A we Wrzeszczu. Obecnie w budynku, kojarzonym zawsze z położnictwem i chorobami kobiecymi funkcjonują Kliniki: Ginekologii, Ginekologii Onkologicznej, Endokrynologii Ginekologicznej, Położnictwa, Neonatologii oraz Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii. Przeniesione zostaną do znajdującego się jeszcze w budowie Centrum Medycyny Nieinwazyjnej UCK.

Przy ul. Klinicznej, w specjalnie wybudowanym obiekcie uruchomiono w 1912 r. 120-lóżkowy Szpital Położnictwa i Chorób Kobięcych, przemianowany w 1920 r. na Miejską Klinikę dla Kobiet (Stadtische Frauenklinik), kierowaną do 1939 r. przez prof. Fuscha. W czasie II wojny światowej Klinikę prowadził prof. Granzow.

Budynek przy Klinicznej spłonął w marcu 1945 r. Już w grudniu tego samego roku uruchomiono w budynku nr 2 przy ul. Dębinki 120-lóżkowy oddział leczenia chorób kobiecych. Na bazie tego Szpitala w marcu 1946 r. kreowano Katedrę i Klinikę Położnictwa i Chorób Kobięcych Akademii Lekarskiej w Gdańsku. Organizował ją i kierował do końca swojego życia w 1952 r. prof. Henryk Gromadzki. Klinikę przeniesiono do odremontowanego gmachu przy ul. Klinicznej w styczniu 1947 r. Dobudowano salę wykładową na 260 miejsc, stan łóżek zwiększono do 195, zorganizowano 110-lóżkowy Oddział Noworodków i 20-lóżkowy Oddział Wcześnieaków. Uruchomiono nowe pracownie diagnostyczne i gabinet radiologiczny.

Na Klinicznej w 1948 r. prof. Stefan Soszka zorganizował pierwsze w Polsce przesiewowe badania cytologiczne. W latach 1952-1954 Kliniką kierował prof. January Zubrzycki, wywodzący się z tzw. szkoły wiedeńskiej, pierwszy wykonawca w Polsce operacji sposobem Wertheima. Twórca własnej szkoły ginekologii operacyjnej, autor kilkutomowego atlasu operacji ginekologicznej.

Wobec zwiększających się potrzeb dydaktycznych i usługowych w styczniu 1955 r. uruchomiono na bazie Szpitala Miejskiego w Gdańsku II Klinikę Położnictwa i Chorób Kobięcych pod kierownictwem prof. Wojciecha Gromadzkiego, inicjatora powołania pierwszej w Polsce Kliniki Rozrodczości. Z tego powodu działalność na Klinicznej kontynuowano w „nowej” I Klinice Położnictwa i Chorób Kobięcych. Na początku roku akademickiego 1954/1955 prof. Zubrzycki odszedł na emeryturę i po nim kierownictwo I Kliniki objął prof. Stefan Metler z Poznania. Do czasu jego przybycia Kliniką kierował doc. Józef Bieniarz, opiekun studenckiego koła naukowego. Z jego inicjatywy stałem się aktywnym uczestnikiem organizowanych tam licznych zajęć, a kończąc studia w 1955 r. wystartowałem na Klinicznej, mimo planów

bycia chirurgiem. Doc. Bieniarz fascynował wiedzą, szczególnie najnowszą z dziedziny położnictwa. Prenumerował światowe piśmiennictwo i zawsze gotowy był odpowiedzieć na zadane pytanie prawie wykładem, z cytowaniem najnowszej literatury. Profesor Metler, doświadczony

klinicysta i organizator, dozorował Klinikę o każdej porze dnia i nocy. Mieszkał w tzw. willi połączonej z budynkiem Kliniki. Również tam na pierwszym piętrze mieszkał prof. Jerzy Mieszczerski. Systematycznie prowadzili obchody wieczorne i zawsze czynnie uczestniczyli w akcjach awaryjnych. Niewątpliwie przyczyniło się to znacząco do podniesienia poziomu dydaktyczno-naukowego i usługowego, wyraźnie zmalały powikłania i śmiertelność noworodków oraz matek. Profesor Metler, jako przewodniczący Głównego Zarządu Towarzystwa Ginekologicznego, zorganizował w 1962 r. na Klinicznej XV Jubileuszowy Zjazd Ginekologów Polskich. I Klinika spełniała rolę ośrodka, w którym leczono chore z makroregionu północnej Polski.

W styczniu 1971 r. z I i II Kliniki utworzono Instytut Położnictwa i Chorób Kobięcych z siedzibą przy ul. Klinicznej. Działały w nim Kliniki Położnictwa, Ginekologii i Klinika Rozrodczości oraz Samodzielna Pracownia Patomorfologii i Diagnostyki Laboratoryjnej. Zorganizowano Oddział Anestezjologii Klinicznej.

Jako stypendysta Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej (DAAD) uczestniczyłem w programie przezbrzuszej endoskopowej chirurgii, prowadzonym przez profesora Kurta Semma z Kliniki w Kilu. Z tej współpracy wynikła idea systematycznej współpracy z klinikami uniwersytetów nadbałtyckich i pod ich patronatem Klinika Rozrodczości zorganizowała w maju 1989 r. Second Baltic Conference on Obstetrics and Gynecology.

Wydarzeniem, które rozślawiło Klinikę na cały świat są pięćdziesiątka gdańskie. Urodzone w 1971 r. w 33 tygodniu ciąży drogami natury i po 81 dniach leczenia z wcześniactwa w pełnym zdrowiu opuściły Klinikę. Mniej sławne są gdańskie czworaczki monitorowane od połowy ciąży w Klinice Rozrodczości i rozwiązane cięciem cesarskim (1989 r.) w terminie porodu, bez potrzeby korzystania z inkubatora.

Obecnie tradycyjnie wysoki poziom naukowo-dydaktyczny i leczenie realizują zespoły klinik pod kierownictwem prof. Krzysztofa Preisa, dr. hab. Dariusza Wydry oraz dr. Iwony Domżałskiej-Popadiuk.

prof. Jerzy Mielnik